

**Uunga siunnersuut: Aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaata allannguutaatut
Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx.xx 2011-meersoq**

(Piginnittuuneq aamma pisassiissutit qaffasinnerpaaffissaata killingat pillugit allannguutit)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Aappassaaneerinnineq

Matumuuna Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq sukumiisumik sulinera pillugu qutsavigaara aammalu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut siunnersuutip saqqummiunneqartup akuerineqarnissaanik inassuteqaateqarnerat pillugu Naalakkersuisut qutsavigaat.

Inatsisiliornerup ingerlanneqarnerani siullermi uani allannguutitut tunngaviusutut piumasaqaatit ilagaat aalisarnermik ingerlatsisinnaasut amerlineqarnissaat. Taamaammatt Naalakkersuisut ataatsimiititaliaq isumaqatigaat inunnut siunissami inuussutissarsiummik ingerlatsisinnaasunut piumasaqaatinik atuutilersitsisoqassasoq. Aalisarnermik pitsaasumik ingerlatsinermi piumasaqaataavoq ataqatigiissaarinerup ingerlatsinermillu pilersaarusernerup, aningaasanik aqutsinerup, tuniniaavinnik nalilersuisarnerup il.il. immami aalisarnermik ingerlatsisinnaanermut namminermt ilanngunnissaat. Immikkoortut tamarmik annertuunik piumasaqaateqarfiupput, taamaalilluni aalisarnermi imminut nappassinnaasumik aningaasaqarnissamik anguniagaq pitsaanerpaamik anguneqassalluni.

Allannguutip aappaa tassaavoq sinerissap qanittuani raajarniarnermi pisassiissutit qaffasinnerpaaffissaata 10 %-imiit 15 %-imut qaffanneqarnissaa. Kalaallit Nunaata kitaani raajarniarnermi TAC-p appartinneqarnissaanik biologit maannakkut siunnersuuteqarnerisa aalisarnermi pitsaanerusermik isertitaqarnissamut tunngaviusumik qaffaanissamik kissaateqarneq tunngavissaqalersippaa.

Akuersissuteqartoqarnerata kingorna inatsisiliornerup immikkoortuata aappaa aallartinneqassaaq, tassani unamilligassat arlallit iliuuseqarfiginiarlugit politikikkut arlalinnik aalajangiisoqartussaalluni, tassunga ilanngullugit

1. kinguaariit nikinnerat
2. nunami allamiut piginnittuusinnaaneriniq apeqqut
3. tulaassisussaatitaaneq
4. pisuussutiniq atuinermi akiliut
5. sinerissap qanittuani avataanilu aalisarnerit immikkoortinneqarneri
6. pisassiissutinit pigisat atorunnaarnissaannik nalunaaruteqartarneq

Naalakkersuisut erseqqissarusuppaat qulaani taaneqartut tassaasut unammilligassat imminnut atasut. Assersuutigalugu pissutsini aalajangersimasuni aalisariutaatileqatigiiffiit pisuussutinik atuinermi akiliutaat annertusisinnaanerata tulaassisussaataanerup atorunnaarsinneqarnerani isertitaqarnerusinnaanerata annertusisinneqassaaq.

Suliap ingerlanneqarnerata aappaa allaffissornikkut aallartinneqareerpoq, tassani KNAPK aamma GA peqatigalugit ajornartorsiutit oqallisigineqarlutik inassuteqaateqartoqassallunilu. Tassunga tunngatillugu inuussutissarsiteqartunik Inatsisartunullu ilaasortanik minnerunngitsumillu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliamik suleqateqarnissaq Naalakkersuisut qilanaaraat.

Naalakkersuisut ilisimatinneqarput aalisarnermi piginnittut ikinnerat samiisaasoq ataatsimiititaliami ilaasortat soqutigisaat. Immikkoortumi tassani Aalisarnerq pillugu Ataatsimiititaliarsuup inassuteqaatigerpiarpaa aalisarnermi pisassiissutinit pigisat annerpaaffissaata killilerneqarnissaa inatsisikkut aalajangerneqassasoq, taamaalilluni aalisariutaatileqatigiiffiit ineriartortitsineq pillugu pilersaarutiminni iliuuseqarnissamut tunngavissaqarniassammata. Toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu pigisat pillugit paasiuminaatsunik malittarisassaqtitsinani sinerissap qanittuani avataanilu aalisarnerit immikkut tamarmik pisassiissutini qaffasinnerpaaffeqartut immikkoortinneqarnerisa atorunnaarsinneqarsinnaanera isumaliutigineqarsinnaavoq. Politikikkut aalajangerneqarsinnaavoq iliuuseqartarnermi malittarisassat akuerineqartut ajornanngitsut nalinginnaasullu tunngavigalugit aalisagaqatigiikkaarlugit killilersuiffiusuni tamarmiusuni suliffeqarfiup annerpaamik 10%-imik, 20%-imik, 30%-imik annertunerusumilluunniit pigisaqarsinnaanera. Taassuma kingorna aalisariutit angisuut sinerissap qanittuani aalisarsinnaanerata kinaassusersiorani tunngaviit, soorlu angallatip angissusaa, aalisarnermi atortut killilersuinermilu atortut paasiuminartut allat, atorlugit killilersorneqarsinnaavoq.

Misilittakkat takutippaat aalisarnerup iluani soqutigisaqartut assigiinngitsut kissaataasa ataatsimoortinnissaat inatsisiliornermik ingerlatsinerup aappaani ajornakusoorsinnaasoq. Taamaalilluni eqqarsaatigilluakkanik politikikkut aalajangiinissami pisariaqartitsineq annertusivoq. Piffissap ingerlanerani suleqatit amerlasuut assigiinngitsunik soqutigisallit isumaat tunngavigalugit sukumiisumik nalilersuisoqartarnikuuvoq. Annertunerusumik nalilersuinissamik kissaateqarneq politikikkut aalajangiisinnaassuseqannginnermik amerlasuunit isigineqassaaq, tassungalu peqatigitillugu Inatsisartut ukiuni aggersuni aalajangigassaannut inuiaqatigiinnut pingaaruteqartunut ilanngullugu isigineqassalluni.

Aalisartut qulaatiinnarlugit Naalakkersuisut iliuuseqarnerannik oqarneq apeqquserusupparput. Kattuffiit soqutigisaqartut suliamut attuumassuteqartut tamarmik tusarniarneqarput, kattuffiillu taakku paasissutissat tunngavilersuutillu tunniussaata assigiinngiiaartorujussuupput. Paasissutissat toqqaannartut toqqaannanngitsullu tassunga atatillugu sukumiisumik nalilersorneqarput.

Aalisartuunermik paasinninneq ullumikkut assigiinngitsunik paasineqarsinnaavoq. Suliffeqarfiit ataasiakkaat aalisarnermi tamarmiusumi pissarsiaat pillugit Naalakkersuisut ingerlaavartumik paasiniaasarput. Kaaviiartitat imaluunniit pisassiissutinit pigisat tunngavigalugit aalisarnerq naatsorsorneqarpat, aalisarnerup ilarujussuani suliffeqarfinnik naatsorsuisoqartarpoq, tassani suliffeqarfiit ataasiakkaat aalisartunik, naatsorsuuserisunik, pisiortortunik, tuniniaasunik il.il. pikkorissunik sulisoqartarlutik.

Piginnittuunerup siaruarnissaanik kissaateqarneq assigiinngitsorpassuartigut isigineqarsinnaavoq. Assersuutigalugu suliffeqarfik Ice Trawl pisassiissutinit annertungaatsiartunik pigisaqarpoq, suliffeqarfilli amerlasuunit pigineqarluni. Suliffeqarfik inuiaqatigiit suliffeqarfiutaannit Royal Greenlandimit 50 %-imik pigineqarpoq, sinnerilu

inunnit suliffeqarfinnillu pigineqarluni, taakkulu aalisarnermi suliffeqarfippassuarni assigiinngitsuni akooreerlutik kattupput.

”Pisassiissutininik piginnittuuneq” imatut taarusunneruarput ”pisassiissutininik atuisinnaaneq”, illuatungiliuttut kissaatigaat ”inatsisip allannguutissaa suliarineqartinnagu inatsimmi putut” matuneqassasut. Erseqqissarneqassaaq inatsisit atuuttut malinneqartut – tassami inatsit partiit ullumikkut illuatungiliuttuusut akornanni qanittumik suleqatigalugit aalajangerneqarnikummat.

Tunngavissaqartumik tunngavilersuuteqarluni minnerusumillu tunngavissaqarpiannngitsumik tunngavilersuuteqarani kinguneqartussamik oqallinnissaq Naalackersuisut qilanaaraat. Politikikkut partiit akornanni siammasissumik isumaqatigiissuteqarnissaq Naalackersuisut takorusunneruaat, taamaalilluni politikikkut pitsaasumik silaannaqarfiusumi aalisarnermik ingerlatsisut sulisinnaaniassammata pilersaarusiortullu.